

Η μετάφραση αυτής της σελίδας είναι προϊόν αυτόματης μετάφρασης [Σύνδεσμος]. Οι αυτόματες μεταφράσεις μπορεί να περιέχουν σφάλματα που δυνητικά μειώνουν τη σαφήνεια και την ακρίβεια· ο Διαμεσολαβητής δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν αποκλίσεις. Για πιο αξιόπιστες πληροφορίες και μεγαλύτερη νομική ασφάλεια, ανατρέξτε στην πρωτότυπη έκδοση που αγγλικά περιέχεται στον ανωτέρω σύνδεσμο. Για περισσότερες πληροφορίες συμβουλευτείτε τη [γλωσσική και μεταφραστική πολιτική \[Σύνδεσμος\]](#) μας.

Απόφαση σχετικά με την άρνηση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) να παράσχει πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα που αφορούν επιχείρηση έρευνας και διάσωσης (υπόθεση 1610/2021/MIG)

Απόφαση

Υπόθεση 1610/2021/MIG - Εκκίνηση έρευνας στις 16/09/2021 - Απόφαση στις 31/01/2022
- Εμπλεκόμενο θεσμικό όργανο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής
(Μη διαπίστωση κακοδιοίκησης) |

Ο ενδιαφερόμενος ζήτησε από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) να παράσχει πρόσβαση στο κοινό σε έγγραφα που αφορούν επιχείρηση έρευνας και διάσωσης που πραγματοποιήθηκε στη Μεσόγειο τον Μάιο του 2021. Ο Frontex προσδιόρισε 13 έγγραφα ως εμπίπτοντα στο πλαίσιο του αιτήματος, αλλά αρνήθηκε να χορηγήσει πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα. Ο Frontex ενήργησε με τον τρόπο αυτό επικαλούμενος μια εξαίρεση βάσει των κανόνων της ΕΕ για την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας.

Η ομάδα έρευνας της Διαμεσολαβήτριας επιθεώρησε τα επίμαχα έγγραφα και διαπίστωσε ότι, στο πλαίσιο του μεγάλου περιθωρίου διακριτικής ευχέρειας που διαθέτουν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ όταν θεωρούν ότι διακυβεύεται η δημόσια ασφάλεια, η απόφαση του Frontex να αρνηθεί την πρόσβαση δεν ήταν προδήλως εσφαλμένη. Ωστόσο, δεν ήταν σαφές ότι ορισμένες φωτογραφίες που περιείχονταν στα έγγραφα δεν μπορούσαν να δημοσιοποιηθούν. Ως εκ τούτου, η Διαμεσολαβήτρια σημείωσε ότι ο Frontex θα μπορούσε να επανεξετάσει την απόφασή του σχετικά με τις εν λόγω φωτογραφίες.

Κατόπιν αυτής της πρότασης, ο Frontex παρείχε ευρύτερη πρόσβαση στις σχετικές φωτογραφίες, τις οποίες ο καταγγέλλων θεώρησε χρήσιμες. Η Διαμεσολαβήτρια εξέφρασε την ικανοποίησή της για την απόφαση του Frontex να ασκήσει τη διακριτική του ευχέρεια υπέρ του πιο ανοιχτού χαρακτήρα και της μεγαλύτερης διαφάνειας σε έναν τομέα ιδιαίτερης σημασίας.

Όσον αφορά τις διαδικαστικές πτυχές της υπόθεσης, η Διαμεσολαβήτρια σημείωσε ότι ο Frontex είχε τηρήσει τις προβλεπόμενες προθεσμίες για την εξέταση του αιτήματος και ότι είχε παράσχει στον ενδιαφερόμενο ολοκληρωμένες μη εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικά με την εν λόγω επιχείρηση.

Η Διαμεσολαβήτρια περάτωσε την έρευνα χωρίς να διαπιστώσει κακοδιοίκηση, επαινώντας παράλληλα τον Frontex για το γεγονός ότι συμφώνησε με την πρότασή της.

Ιστορικό της καταγγελίας

1. Τον Φεβρουάριο του 2018, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) δρομολόγησε την «κοινή επιχείρηση Themis», υποστηρίζοντας τις ιταλικές αρχές όσον αφορά τον έλεγχο των συνόρων, την επιτήρηση και την έρευνα και διάσωση (SAR) στην Κεντρική Μεσόγειο Θάλασσα. [1] Τον Μάιο του 2021, στο πλαίσιο της εν λόγω κοινής επιχείρησης, πραγματοποιήθηκε επιχείρηση SAR για να συνδράμει ένα μικρό σκάφος από υαλοβάμβακα με εννέα επιβάτες, οι οποίοι είχαν εντοπιστεί ότι βρίσκονται σε κίνδυνο στη θάλασσα.

2. Τον Αύγουστο του 2021, ο καταγγέλλων, ερευνητής δημοσιογράφος, ζήτησε από τον Frontex πρόσβαση του κοινού [2] σε όλα τα έγγραφα που σχετίζονται με την επιχείρηση SAR, και συγκεκριμένα i) στην έκθεση σχετικά με την επιχείρηση, *συμπεριλαμβανομένου πιθανού φωτογραφικού υλικού*, καθώς και σε κάθε έγγραφο που περιέχει ii) τις γεωγραφικές συντεταγμένες και λεπτομερές χρονοδιάγραμμα της επιχείρησης και iii) πληροφορίες σχετικά με τον λιμένα εκφόρτωσης των εννέα επιβατών.

3. Ο Frontex διαπίστωσε ότι 13 έγγραφα εμπίπτουν στο αίτημα, αλλά αρνήθηκε να χορηγήσει πρόσβαση σε αυτά. Στο πλαίσιο αυτό, επικαλέστηκε εξαίρεση βάσει των κανόνων της ΕΕ σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα, υποστηρίζοντας ότι η δημοσιοποίηση θα μπορούσε να υπονομεύσει την προστασία του δημόσιου συμφέροντος όσον αφορά τη δημόσια ασφάλεια [3].

4. Ο καταγγέλλων ζήτησε από τον Frontex να επανεξετάσει την απόφασή του (διατυπώνοντας «επιβεβαιωτική αίτηση»). Στην αίτησή του, ζήτησε από τον Frontex, σε περίπτωση που διατηρήσει τις αποφάσεις του να αρνηθεί την πρόσβαση, να του παράσχει ορισμένες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένου καταλόγου των 13 εγγράφων που ταυτοποιήθηκαν.

5. Στις 10 Σεπτεμβρίου 2021, ο Frontex επιβεβαίωσε την απόφασή του να αρνηθεί την πρόσβαση στα έγγραφα που είχε εντοπίσει, αλλά δήλωσε στον καταγγέλλοντα ότι το γραφείο μέσω ενημέρωσης και δημοσίων σχέσεων θα απαντήσει στο αίτημά του για παροχή πληροφοριών.

6. Δυσανεστημένος με την επιβεβαιωτική απόφαση του Frontex, ο καταγγέλλων απευθύνθηκε

στον Διαμεσολαβητή.

Η έρευνα

7. Ο Διαμεσολαβητής κίνησε έρευνα σχετικά με τη θέση του καταγγέλλοντος ότι ο Frontex κακώς αρνήθηκε την πρόσβαση στα επίμαχα έγγραφα.

8. Κατά τη διάρκεια της έρευνας, ο Διαμεσολαβητής έλαβε την απάντηση του Frontex σχετικά με την καταγγελία, καθώς και αντίγραφο της απάντησης του γραφείου μέσω ενημέρωσης και δημοσίων σχέσεων του Frontex στον καταγγέλλοντα. Η ομάδα έρευνας του Διαμεσολαβητή εξέτασε επίσης τα επίμαχα έγγραφα στην αίτηση πρόσβασης του καταγγέλλοντος.

Επιχειρήματα που παρουσιάστηκαν

9. Ο Frontex δήλωσε ότι τα έγγραφα περιέχουν ευαίσθητες επιχειρησιακές πληροφορίες σχετικά με εν εξελίξει επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τον τύπο και την ικανότητα του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού. Η αποκάλυψη αυτών των πληροφοριών θα μπορούσε να ωφελήσει τα εγκληματικά δίκτυα, καθώς η γνώση αυτών των πληροφοριών θα τους επέτρεπε να «εξάγουν συμπεράσματα σχετικά με τις συνήθειες θέσεις και τα πρότυπα μετακίνησης» και «να αλλάξουν τον τρόπο λειτουργίας τους και, κατά συνέπεια, να παρακωλύσουν την πορεία συνεχιζόμενων και μελλοντικών παρόμοιων επιχειρήσεων, γεγονός που θα έθετε σε κίνδυνο τη ζωή των μεταναστών».

10. Ο Frontex δήλωσε επίσης ότι τα έγγραφα περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό του προσωπικού που απασχολείται και τα προφίλ του. Η δημοσιοποίηση των πληροφοριών αυτών θα μπορούσε να αποκαλύψει τις αδυναμίες και τα πλεονεκτήματα των επιχειρήσεων του Frontex και, ως εκ τούτου, να επηρεάσει την αποτελεσματικότητά τους.

11. Ο Frontex κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η δημοσιοποίηση των εγγράφων θα υπονόμει τον σκοπό της κοινής επιχείρησης Themis, δηλαδή «την καταπολέμηση και την πρόληψη του διασυνοριακού εγκλήματος και της παράνομης διέλευσης των συνόρων».

12. Ο καταγγέλλων έκρινε ότι οι συντεταγμένες της επιχείρησης SAR και οι πληροφορίες σχετικά με τον λιμένα εκφόρτωσης των εν λόγω μεταναστών (σημεία ii) και iii) του αιτήματός του για πρόσβαση) δεν θα πρέπει να εμπίπτουν στις κατηγορίες πληροφοριών που ο Frontex θεωρεί ότι δεν θα μπορούσαν να αποκαλυφθούν. Ως εκ τούτου, η καταγγέλλουσα ζήτησε από τον Frontex να κοινοποιήσει τις πληροφορίες αυτές, σε περίπτωση που εμμένει στην απόφασή του να αρνηθεί την πρόσβαση στα επίμαχα έγγραφα.

13. Ο καταγγέλλων ζήτησε επίσης γενικές πληροφορίες σχετικά με την κοινή επιχείρηση Themis.

14. Στις 28 Σεπτεμβρίου 2021, το γραφείο μέσω ενημέρωσης και δημοσίων σχέσεων του

Frontex παρέσχε στον καταγγέλλοντα περιγραφή των εγγράφων που προσδιορίστηκαν και πληροφορίες σχετικά με την κοινή επιχείρηση Themis, μεταξύ άλλων σχετικά με τους συμμετέχοντες. Παρείχε επίσης λεπτομερή περιγραφή της επίμαχης πράξης ΕΔΠ, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων από τις συγκεκριμένες πληροφορίες που ζητήθηκαν από τον καταγγέλλοντα.

Αξιολόγηση της Διαμεσολαβήτριας

15. Αφού εξέτασε τα επίμαχα έγγραφα, ο Διαμεσολαβητής μπορεί να εξακριβώσει ότι πρόκειται για επιχειρησιακές εκθέσεις και ανταλλαγές που καταρτίζονται στο πλαίσιο της κοινής επιχείρησης Θέμις και ότι περιέχουν τις πληροφορίες που περιγράφει ο Frontex. Ωστόσο, δεδομένου ότι ο καταγγέλλων έχει ζητήσει έγγραφα που σχετίζονται μόνο με συγκεκριμένη πράξη ΕΔΠ, τα έγγραφα αυτά φαίνεται να μην εμπίπτουν σε μεγάλο βαθμό στο πεδίο εφαρμογής του αιτήματος πρόσβασης του καταγγέλλοντος.

16. Όσον αφορά τα μέρη των εγγράφων που μπορούν να θεωρηθούν ότι καλύπτονται από την αίτηση πρόσβασης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ διαθέτουν ευρεία διακριτική ευχέρεια κατά τον καθορισμό του κατά πόσον η δημοσιοποίηση ενός εγγράφου θα έθιγε το δημόσιο συμφέρον όσον αφορά τη δημόσια ασφάλεια [4] .

17. Ως εκ τούτου, η έρευνα της Διαμεσολαβήτριας αποσκοπούσε στην αξιολόγηση της τήρησης των διαδικαστικών κανόνων από τον Frontex, στην ακριβή περιγραφή των πραγματικών περιστατικών και στην αιτιολόγηση της άρνησής του, καθώς και στην αξιολόγηση της ύπαρξης πρόδηλου σφάλματος κατά την εκτίμησή του.

18. Για να δικαιολογήσει την απόφασή του να επικαλεστεί την εξαίρεση και να αρνηθεί την πρόσβαση, ο Frontex υποστήριξε ότι οι επιχειρησιακές πληροφορίες που περιέχονται στα έγγραφα θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν από εγκληματικά δίκτυα, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο την κοινή επιχείρηση Themis.

19. Σε παρόμοια υπόθεση [5] , το Γενικό Δικαστήριο αναγνώρισε ότι η δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται σε κοινή επιχείρηση υπό την ηγεσία του Frontex θα μπορούσε πράγματι να υπονομεύσει τη δημόσια ασφάλεια. Ειδικότερα, το δικαστήριο έκρινε εύλογο και προβλέψιμο ότι οι διακινητές θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν αυτές τις πληροφορίες για να εντοπίσουν ή/και να επιτεθούν στις εμπλεκόμενες οντότητες, θέτοντας σε κίνδυνο πληρώματα και εξοπλισμό. [6] Στην ίδια απόφαση, το δικαστήριο σημείωσε επίσης ότι η εν λόγω κοινή επιχείρηση ήταν ακόμη σε εξέλιξη και, ως εκ τούτου, οι εντοπισθέντες κίνδυνοι εξακολούθησαν να υφίστανται [7] .

20. Τα επίμαχα στην υπό κρίση υπόθεση στοιχεία είναι της ίδιας φύσεως. Εκτός από λεπτομέρειες σχετικά με τον εξοπλισμό που αναπτύσσεται στην κοινή επιχείρηση Θέμις, πρόκειται για πληροφορίες σχετικά με το εμπλεκόμενο προσωπικό, τη γεωγραφική περιοχή της επιχείρησης και άλλες επιχειρησιακές λεπτομέρειες. Δεδομένου του σκοπού της κοινής επιχείρησης Themis, δηλαδή « για την καταπολέμηση και την πρόληψη του διασυνοριακού

εγκλήματος και της παράνομης διέλευσης των συνόρων» , η θέση του Frontex ότι η δημοσιοποίηση των πληροφοριών αυτών θα υπονόμει την επιχείρηση και, ως εκ τούτου, θα υπονόμει τη δημόσια ασφάλεια δεν μπορεί να θεωρηθεί προδήλως εσφαλμένη.

21. Τούτου λεχθέντος, δεν ήταν σαφές (από την οπτική γωνία ενός εξωτερικού παρατηρητή) γιατί η δημοσιοποίηση ορισμένων φωτογραφιών του σκάφους που αποτέλεσε το αντικείμενο της επιχείρησης ΕΔΠ θα αποτελούσε ιδιαίτερο κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια. Οι φωτογραφίες αυτές φαίνεται να έχουν ληφθεί από μακριά και να μην δείχνουν εξοπλισμό ή προσωπικό που συμμετέχει στην κοινή επιχείρηση Θέμις. Επίσης, δεν φαίνεται να επιτρέπουν την ταυτοποίηση των επιβατών στο σκάφος.

22. Δεδομένου ότι ο καταγγέλλων είχε ζητήσει ρητά πιθανό φωτογραφικό υλικό, η Διαμεσολαβήτρια υπέβαλε πρόταση στον Frontex, επισημαίνοντας ότι ο Frontex θα μπορούσε να εξετάσει το ενδεχόμενο δημοσιοποίησης των εν λόγω φωτογραφιών, με την επιφύλαξη τυχόν αναγκαίων αναδιατύπωσης.

23. Ο Frontex αποδέχθηκε την πρόταση αυτή. Επανεξέτασε την απόφασή της σε σχέση με τις εν λόγω φωτογραφίες και, κατόπιν πρόσθετης αξιολόγησης από το επιχειρησιακό προσωπικό, γνωστοποίησε τις φωτογραφίες, απαλείφοντας περιορισμένα γεωγραφικά δεδομένα και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

24. Ο καταγγέλλων εξέφρασε την ικανοποίησή του για το βήμα αυτό.

25. Η Διαμεσολαβήτρια συγχαίρει τον Frontex για την δεκτικότητα του και για την απόφασή του να ασκήσει τη διακριτική του ευχέρεια υπέρ της μεγαλύτερης διαφάνειας και διαφάνειας σε έναν τομέα που έχει ιδιαίτερη σημασία.

26. Όσον αφορά τις διαδικαστικές πτυχές της υπόθεσης, η έρευνα της Διαμεσολαβήτριας δεν εντόπισε ελλείψεις στον τρόπο με τον οποίο ο Frontex αντιμετώπισε την υπόθεση από διαδικαστική άποψη. Συγκεκριμένα, ο Frontex αξιολόγησε καθένα από τα έγγραφα μεμονωμένα, περιέγραψε με ακρίβεια το περιεχόμενο των εγγράφων και αιτιολόγησε λεπτομερώς τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι τα έγγραφα δεν μπορούσαν να αποκαλυφθούν. Ο Frontex απάντησε επίσης στον καταγγέλλοντα εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών [8] .

27. Επιπλέον, ο Frontex έχει παράσχει στον καταγγέλλοντα πληροφορίες σχετικά με τη φύση των εγγράφων και έχει απαντήσει στα ερωτήματα που έθεσε στην επιβεβαιωτική αίτησή του, στον βαθμό που το έκρινε εφικτό. Ως εκ τούτου, ο Διαμεσολαβητής θεωρεί ότι ο Frontex ενήργησε εύλογα.

Συμπέρασμα

Βάσει της έρευνας, ο Διαμεσολαβητής περατώνει την υπόθεση με το ακόλουθο συμπέρασμα [9]
:

Δεν υπήρξε κακοδιοίκηση από τον Frontex. Ο Frontex συμφώνησε επίσης με την πρόταση του Διαμεσολαβητή σχετικά με μια πτυχή της υπόθεσης.

Ο καταγγέλλων και ο Frontex θα ενημερωθούν για την απόφαση αυτή .

Rosita Hickey Director of Inquiries

Στρασβούργο, 31/01/2022

[1] Βλέπε <https://frontex.europa.eu/we-support/main-operations/operation-themis-italy/> [Σύνδεσμος]

[2] Σύμφωνα με τον κανονισμό 1049/2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001R1049> [Σύνδεσμος], που εφαρμόζεται στον Frontex σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 1 του κανονισμού 2019/1896 για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj> [Σύνδεσμος].

[3] Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) πρώτη περίπτωση του κανονισμού 1049/2001.

[4] Βλ., για παράδειγμα, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 2018, *ClientEarth κατά Επιτροπής*, T-644/16: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=203913&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&mtdoc=&mtindex=0> [Σύνδεσμος].

[5] Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 27ης Νοεμβρίου 2021, *Izuzquiza, Semsrott κατά Frontex*, T-13/18: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=221083&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&mtdoc=&mtindex=0> [Σύνδεσμος].

[6] Όπ.π., σκέψεις 72 επ.

[7] Όπ.π., σκέψεις 76 επ.

[8] Βλ. άρθρα 7 και 8 του κανονισμού 1049/2001.

[9] Η παρούσα καταγγελία εξετάστηκε στο πλαίσιο της κατ' εξουσιοδότηση διεκπεραίωσης υποθέσεων, σύμφωνα με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή για τη θέσπιση εκτελεστικών διατάξεων [Σύνδεσμος].

